

PROGRAMA, OBJECTIUS I BIBLIOGRAFIA D'ANATOMIA PATOLÒGICA

CURS 1997/1998

Professors: Alberto Marco Valle (Tutoria: DJ de 11.30 a 13.30 h.)
Lluís Ferrer Caubet (Tutoria: DV de 11.30 a 13.30 h.)
Neus Prats Costa (Tutoria: DX de 11.30 a 13.30 h.)

1. INTRODUCCIO I OBJECTIUS

L'assignatura "Anatomia patològica" de tercer curs de veterinària és un curs general d'anatomia patològica que pretén, juntament amb la "Patologia general" i la "Propedèutica" introduir l'alumne a l'estudi de la malaltia. L'anatomia patològica és la ciència que estudia els aspectes morfològics de la malaltia, es a dir, les lesions orgàniques, tisulars, cel·lulars .. En aquest curs s'estudien les lesions de forma general: quins tipus de lesions existeixen (inflamacions, neoplàsies, malformacions,..) com es reconeixen macroscòpicament i microscòpicament, quines són les seves causes i les seves conseqüències. No s'estudien les lesions específiques de cada òrgan o de cada malaltia (això es fa a l'assignatura "Anatomia patològica especial" de quart curs. Al finalitzar el curs l'alumne:

1. Ha de ser capaç de realitzar correctament una necròpsia d'un mamífer i d'un au i realitzar la presa de mostres.
2. Ha de conèixer els diferents tipus lesionals (concepte, mecanisme de producció, conseqüències clíniques).
3. Ha de reconèixer macroscòpicament i microscòpicament el tipus de lesions.

2. PROGRAMES

Programa de classes teòriques

INTRODUCCIÓ A L'ANATOMIA PATOLÒGICA

TEMA 1.- *Introducció*

Concepte i evolució històrica de la Patologia i l'Anatomia Patològica
El mètode anatomopatològic
Concepte i classificació de les lesions

PATOLOGIA CEL·LULAR

TEMA 2.- *La cèl.lula normal, la cèl.lula adaptada i la cèl.lula morta: característiques morfològiques.*

La necrosi tissular: característiques i evolució
La mort de l'individu

DIPÒSITS CEL·LULARS I TISULARS PATOLÒGICS

TEMA 3.- *Dipòsits patològics de glúcids i lípids*

Dipòsits de glucògen

Dipòsits de lípids

TEMA 4.- *Dipòsits anormals de proteïnes*

Amiloidosi

TEMA 5.- *Pigmentacions patològiques*

Dipòsits de pigments endògens: melanina, lipofucsina i pigments derivats de l'hemoglobina.

Dipòsits de pigments exògens

TEMA 6.- *Dipòsits de material cristal·lí i mineral*

Mineralitzacions patològiques

Gota úrica

Litiasi

TRANSTORNS CIRCULATORIS (DISCICLIES)

TEMA 7.- *Disciclies(I)*

Hiperèmia i congestió

Hemorràgia

Trombosi. Embòlia. Infart

TEMA 8.- *Disciclies (II)*

Edema

Shock

INFLAMACIÓ I MECANISMES DE REPARACIÓ

TEMA 9.- *Inflamació: conceptes generals i inflamació aguda*

Alteracions hemodinàmiques i cel·lulars

Fenòmens cel·lulars

Mediadors químics

TEMA 10.- *Inflamació: evolució inflamació aguda*

Inflamacions cròniques

Inflamacions granulomatoses

Abscedificació

TEMA 11.- *Mecanismes de regeneració i reparació*

IMMUNOPATOLOGIA

TEMA 12.- *Immunopatologia*

Reaccions d'hipersensibilitat

TRANSTORNS DEL CREIXEMENT, CREIXEMENT NEOPLÀSIC

TEMA 13.- *Característiques generals del creixement neoplàsic: conceptes i terminologia*

Criteris histopatològics de benignitat i malignitat (creixement, anaplàsia, metàstasi,..)

TEMA 14.- *Etiopatogènia de les neoplàsies*

Biologia de les cèl.lules neoplàsiques

Causes de les neoplàsies: agents físics, químics i biològics (virus)

TEMA 15.- *Relació organisme-tumor*

Efectes del tumor sobre l'organisme

Immunologia tumoral

Programa de classes pràctiques

NECROPSIES

Pràctica 1.- Observació d'una necròpsia vídeugrabada

Pràctica 2.- Tècnica de necròpsia d'un carnívor

Pràctica 3.- Tècnica de necròpsia d'un carnívor

Pràctica 4.- Tècnica de necròpsia d'un remugant (ovella, cabra)

Pràctica 5.- Tècnica de necròpsia d'una au (pollastre d'engreix)

HISTOPATOLOGIA

Pràctica 6.- *Dipòsits i necrosi*

Necròsi isquèmica

Metamorfosi greixosa

Amiloidosi (H/E)

Amiloidosi (Rojo congo)

Degeneració de Zenker

Pràctica 7.- *Pigmentació i trastorns vasculars*

Mineralitzacions

Antracosi

Hemosiderosi

Congestió i edema

Coagulació intravascular disseminada (CID)

Pràctica 8.-

Inflamacions

Inflamació purulenta
Inflamació fibrinosa
Inflamació vírica
Inflamació crònica

Pràctica 9.-

Inflamacions específiques

Tuberculosi
Paratuberculosi
Paratuberculosi (Ziehl-Neelsen)
Neumonia vermicosa

Pràctica 10.-

Tumors (I)

Papiloma
Carcinoma de cèl.lules escamoses
Adenoma complex de mama
Carcinoma sòlid de mama
Adenoma de glàndules hepatòides.

Pràctica 11.-

Tumors (II)

Mastocitoma
Fibroma
Fibrosarcoma
Tumor melanocític
Linfoma
Hemangiosarcoma

Pràctica 12.-

Citopatologia

Inflamacions

ESTUDI DE VISCERES DE DECOMÍS D'ESCORXADOR

Dues sessions d'una hora i mitja de durada

Pràctica 13.-

Lesions macroscòpiques (1)

Pràctica 14.-

Lesions macroscòpiques (2)

Programa de seminaris

Sessions d'una hora i mitja de durada

Seminari 1.- Citologia. Tècnica i diagnòstic citològic

Seminari 2.- Aterosclerosi

Seminari 3.- Diàtesis hemorràgiques

Seminari 4.- Tromboembolismes

Seminari 5.- Nomenclatura de la inflamació

Seminari 6.- Hipersensibilitat i malalties autoimmunes

Seminari 7.- Oncologia. Neoplàsies hemolinfàtiques

Seminari 8.- Infeccions víriques: patogènia

3. BIBLIOGRAFIA

El text d'Anatomia Patològica que s'adapta al programa és:

- SLAUSON, D.O. & COOPER, B.J. (1990) Mechanisms of Disease. A Textbook of Comparative General Pathology. 2nd Ed. Williams & Wilkins, Baltimore. London

Altres textos recomenats són:

- CHEVILLE, N.F. (1988) introduction to Veterinary Pathology. Iowa State University Press, Ames

- COTRAN, R.S., KUMAR, V. y ROBBINS, S.L. (1990) Patología estructural y funcional (2 vols) (4ª Ed). W.S. Saunders C.O. Philadelphia

- RUBIN, E. y FARBER J.L. (1990) Patología. J.B. Lippincott Co. Philadelphia

Atles útils per histopatologia

- WHEATER, P.R. BURKITT, H.G., STEVENS, A. y LOWE, J.S. (1986) Histopatología Básica Texto y Atlas en color. Editorial JIMS SA. Barcelona

4. EXAMENS

L'examen de l'assignatura consta de dues parts, un examen pràctic i un examen teòric (oral). És necessari aprovar les dues parts per aprovar l'assignatura. Els alumnes tenen els examens els mesos de febrer i de juny.